

Effektivitet inom utbildningsverksamheten

SUHF:s konferens ekonomer 25 april 2023

Stephen Hwang

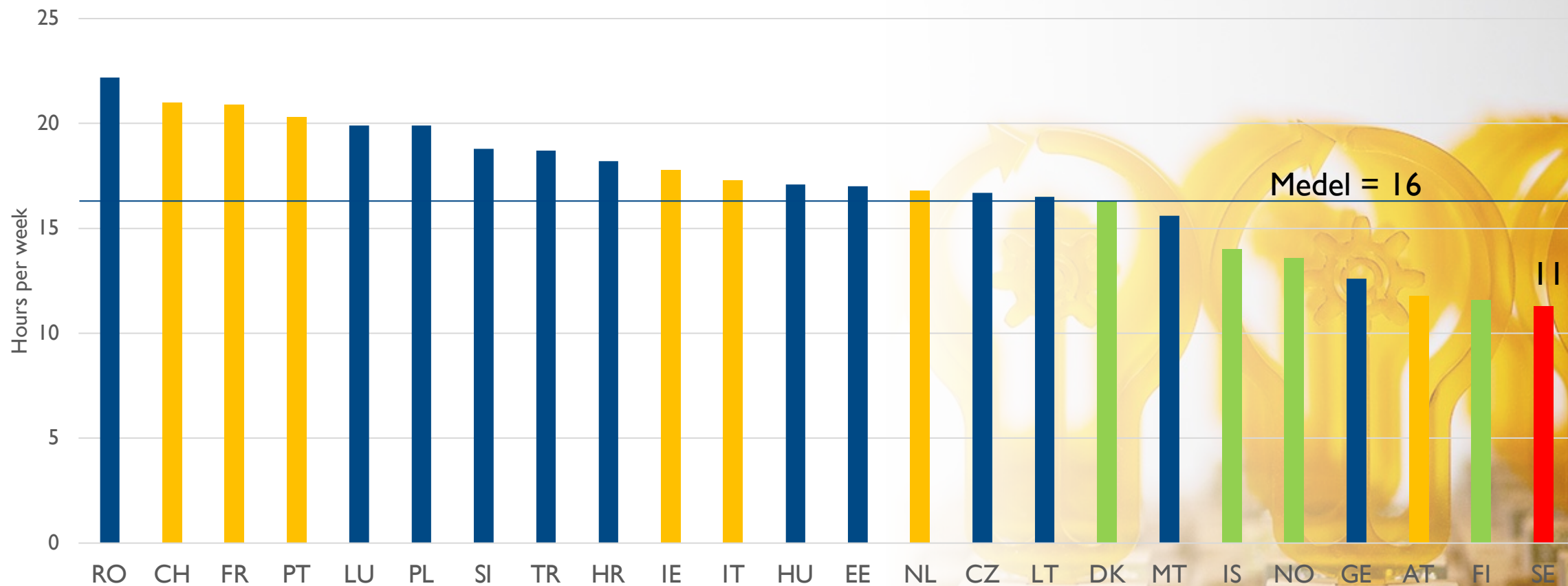
Högskolan i Halmstad

Sverige halkar efter jämförbara länder i Europa inom utbildning.

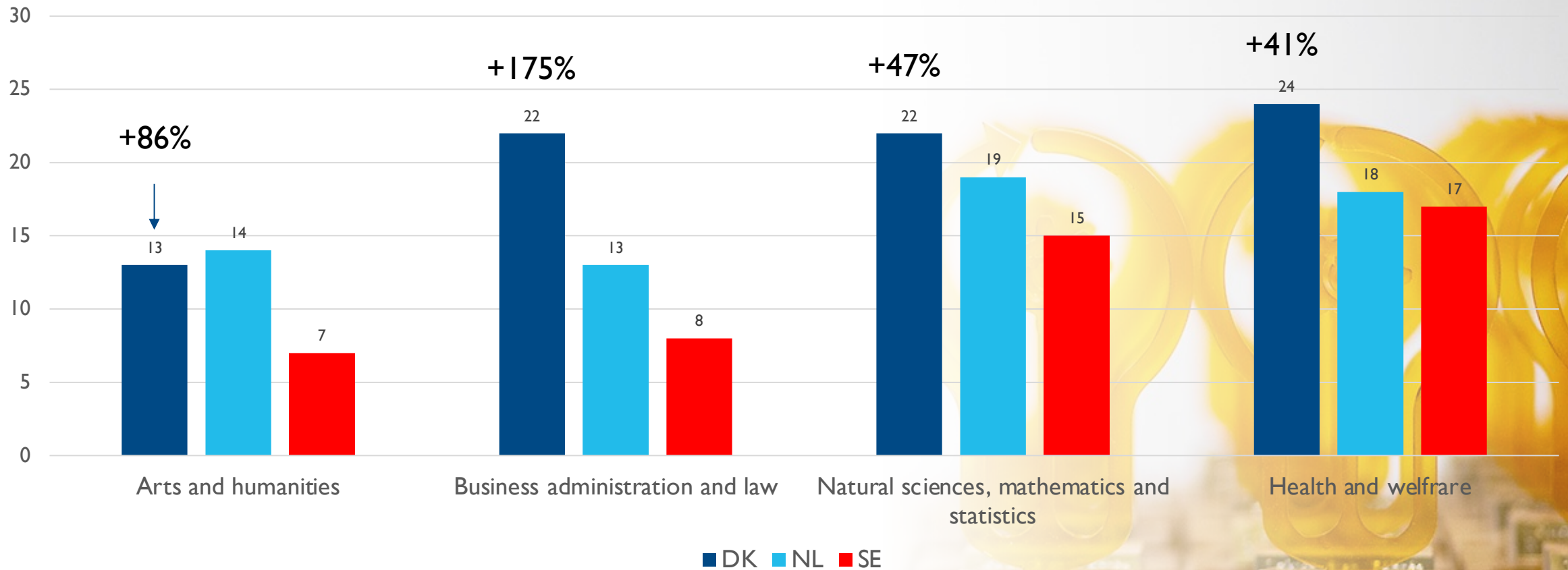
Lärarylled undervisning per vecka

Hours spent on taught studies/week (från Eurostudent VII, 2018-2021)

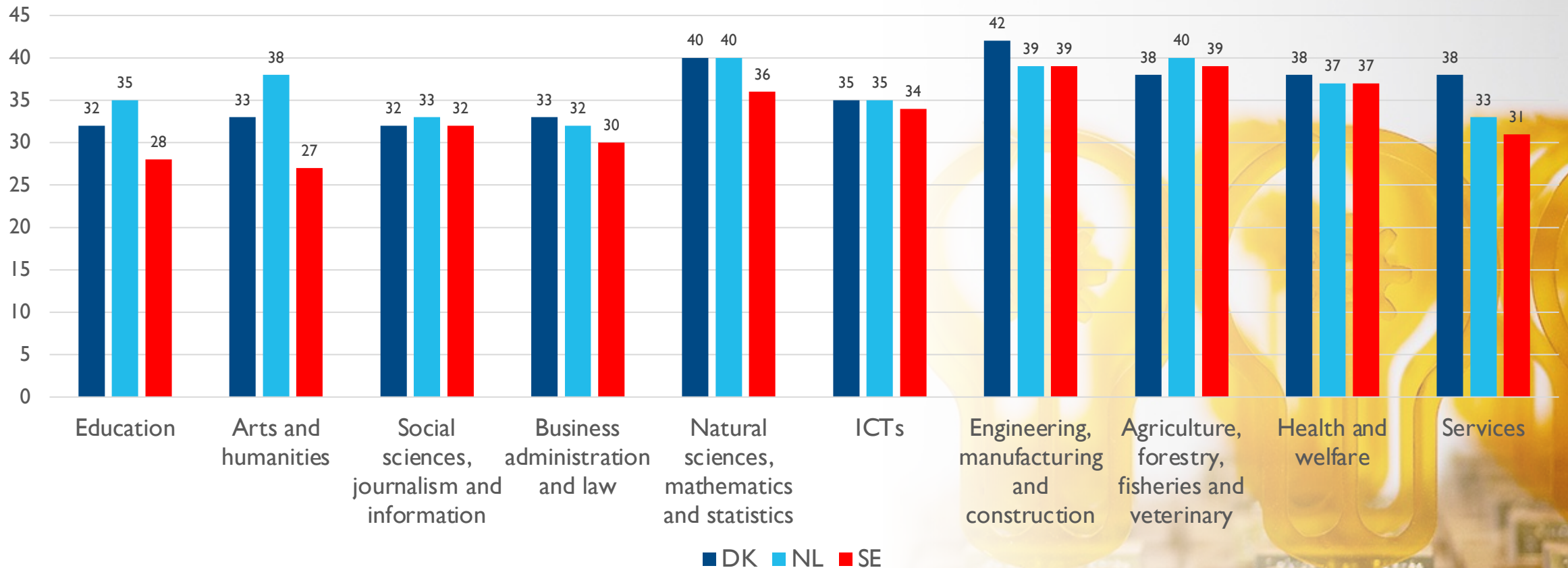
Antal timmar lärarledd undervisning per vecka

Hours on taught studies per week (from Eurostudent VI, 2016-2018)

Antal timmar per vecka som studenter ägnar åt studier

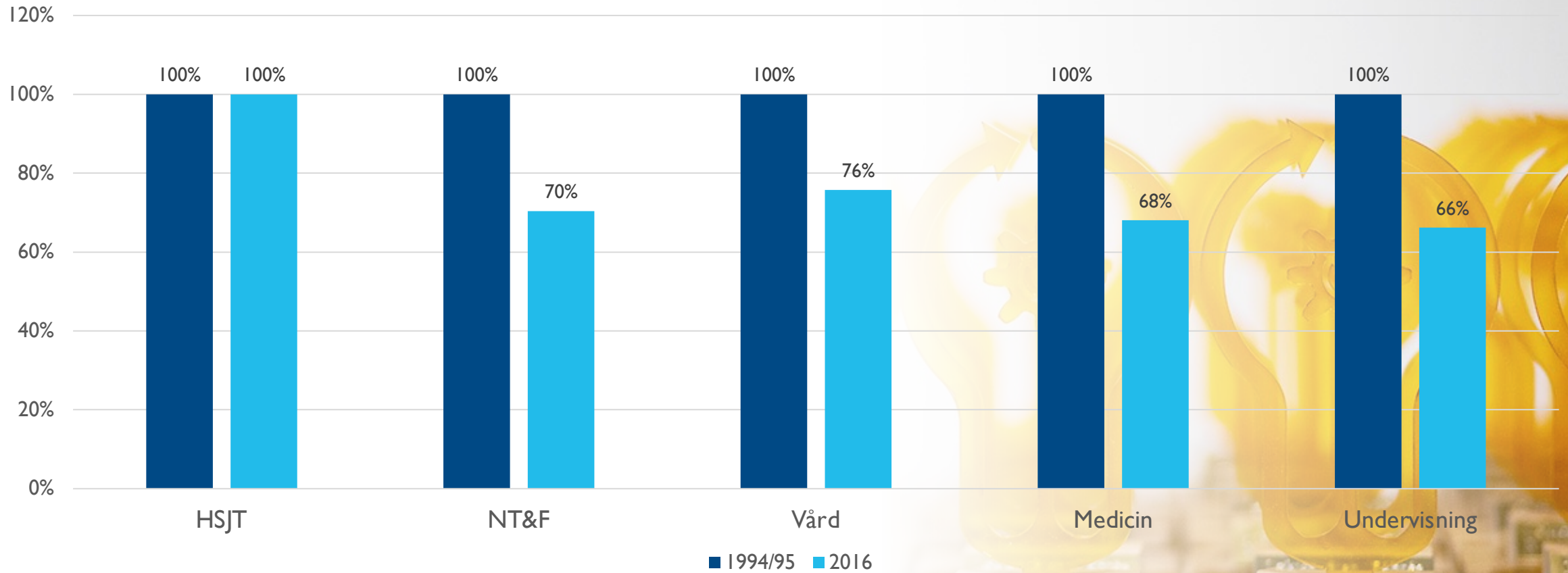
Hours spent on study-related activities (from Eurostudent VII)

Högskoleutbildning utarmas i Sverige bl a genom produktivitetsavdraget –
mellan 1994/95 och 2016 minskade resurserna motsvarande sju miljarder kronor.
(”Systemfel i kunskapsfabriken”, SULF 2018)

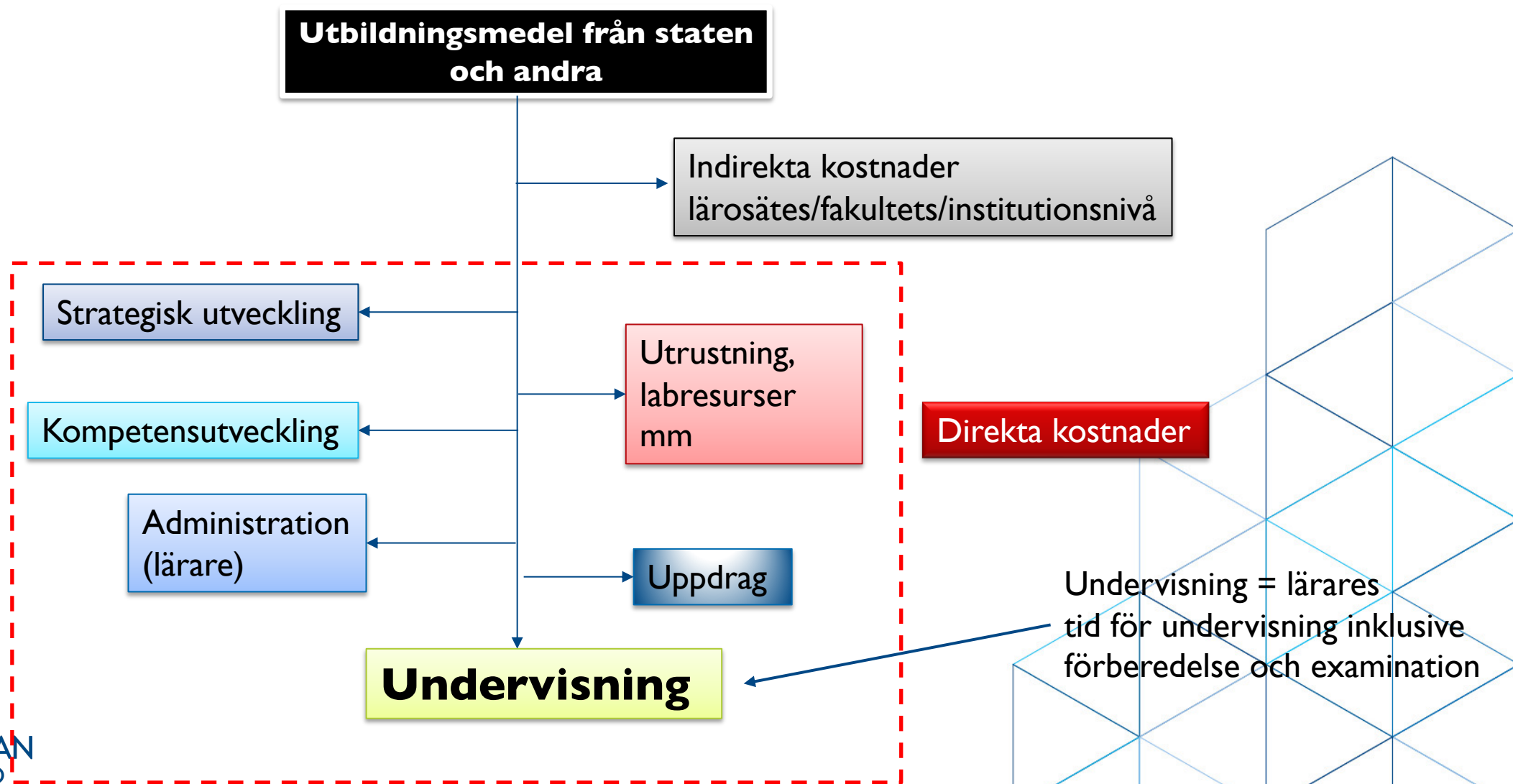
Produktivitetsavdraget urholkar utbildning 1994/95 - 2016

Urholkning av prislappar

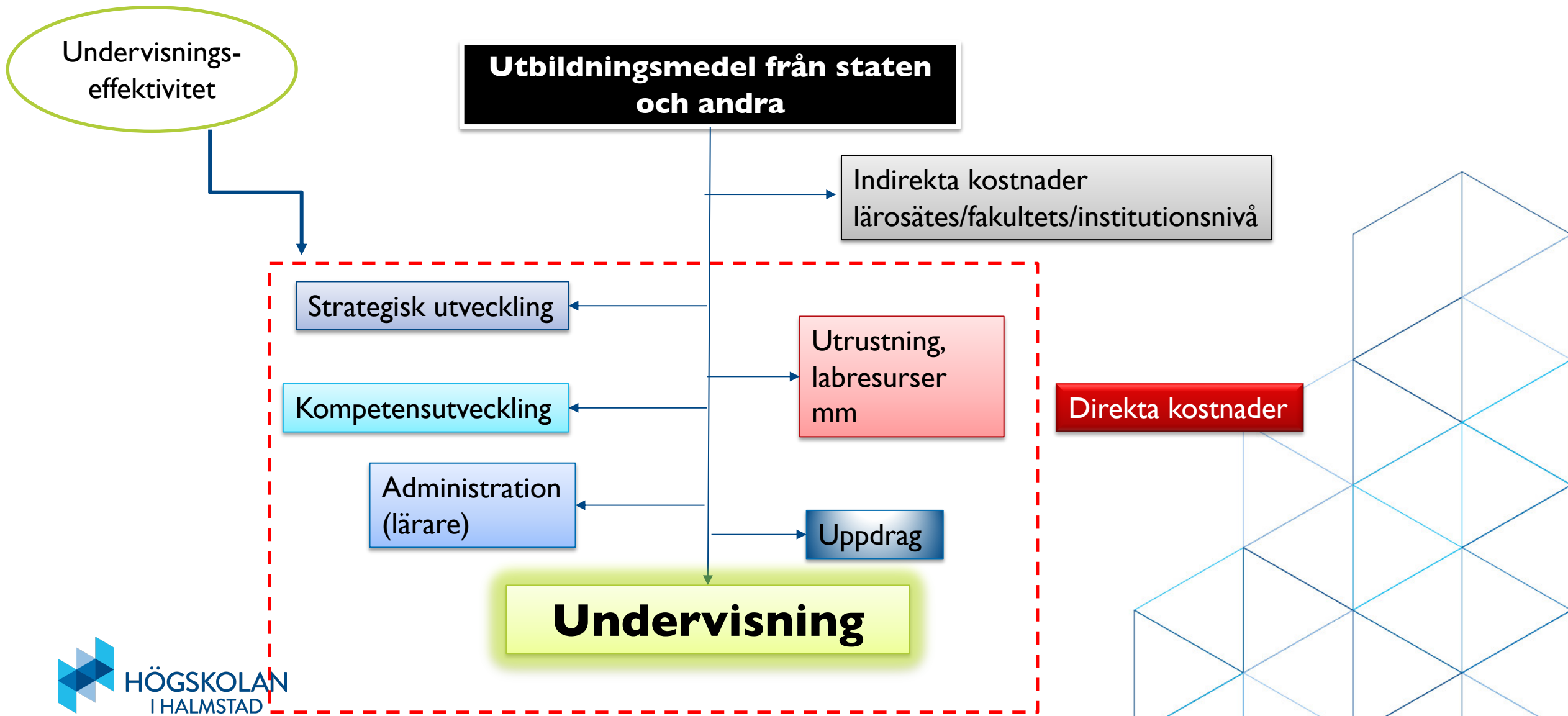

Högskolor och universitet behöver fundera kring hur man får resurserna att räcka genom att öka effektiviteten inom utbildningsverksamheten och därmed säkra undervisningskvaliteten.

Utbildningsresurser inom lärosätet

Utbildningsresurser inom lärosätet

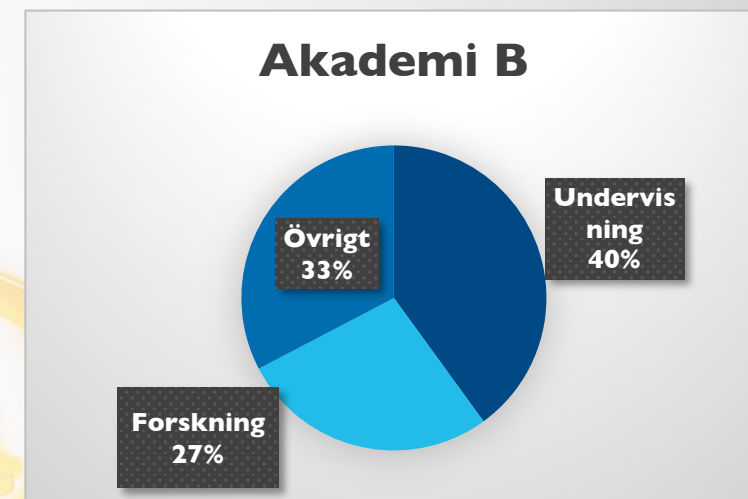
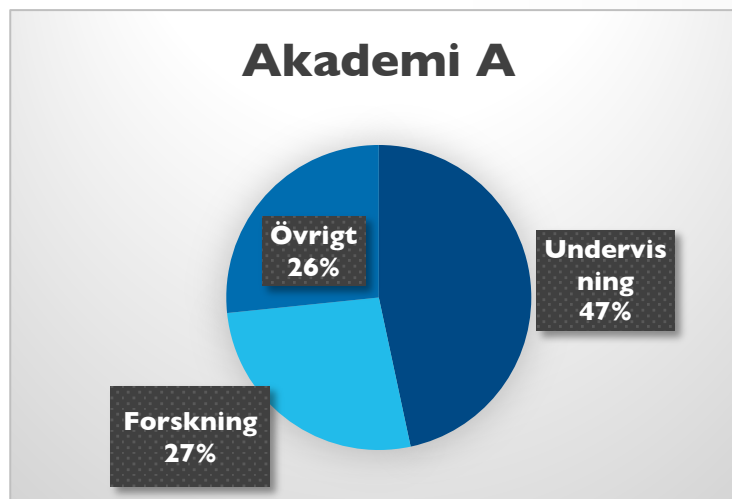
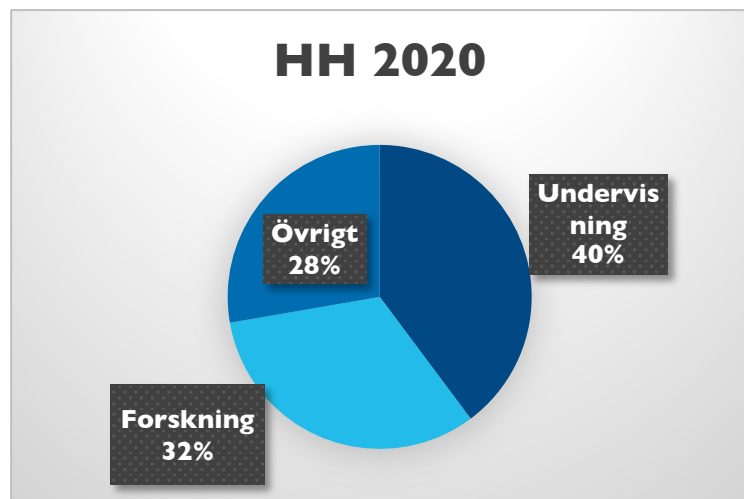

Arbetet med undervisningseffektivitet på Högskolan i Halmstad

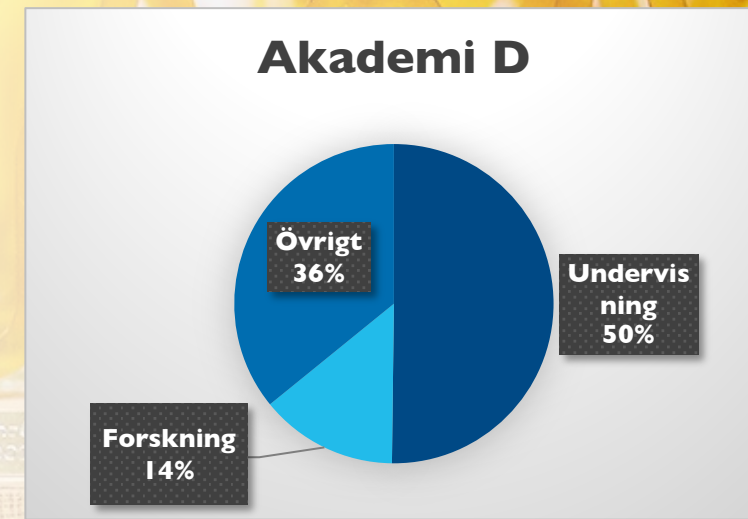
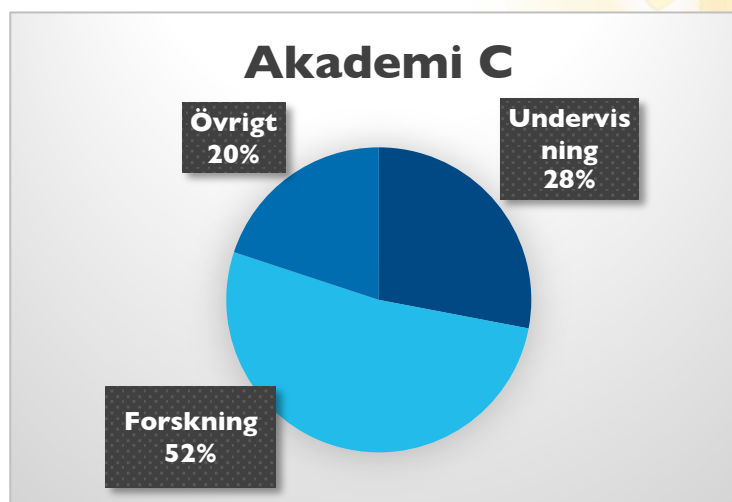
Hur används resurserna – tiden – som lärare/forskare har till förfogande?

Fördelning av tid för lärare/forskare på HH (ur Retendo 2020)

Undervisning=lärares tid för att undervisa kurser inkl. förberedelse och examination

28% av tiden läggs på annat än undervisning och forskning

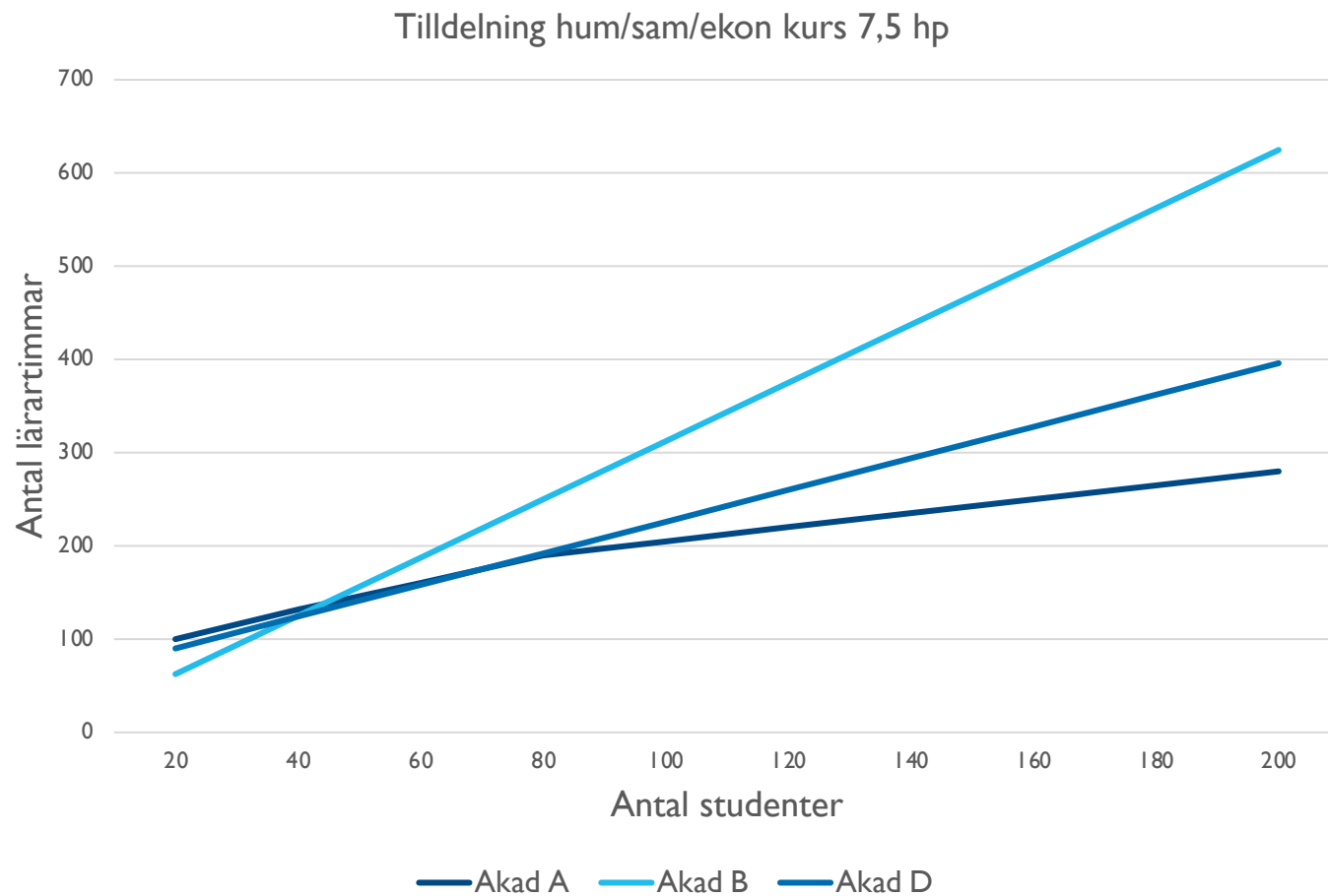

Fördelning av tid för undervisning sker med hjälp av olika fördelningsmodeller:

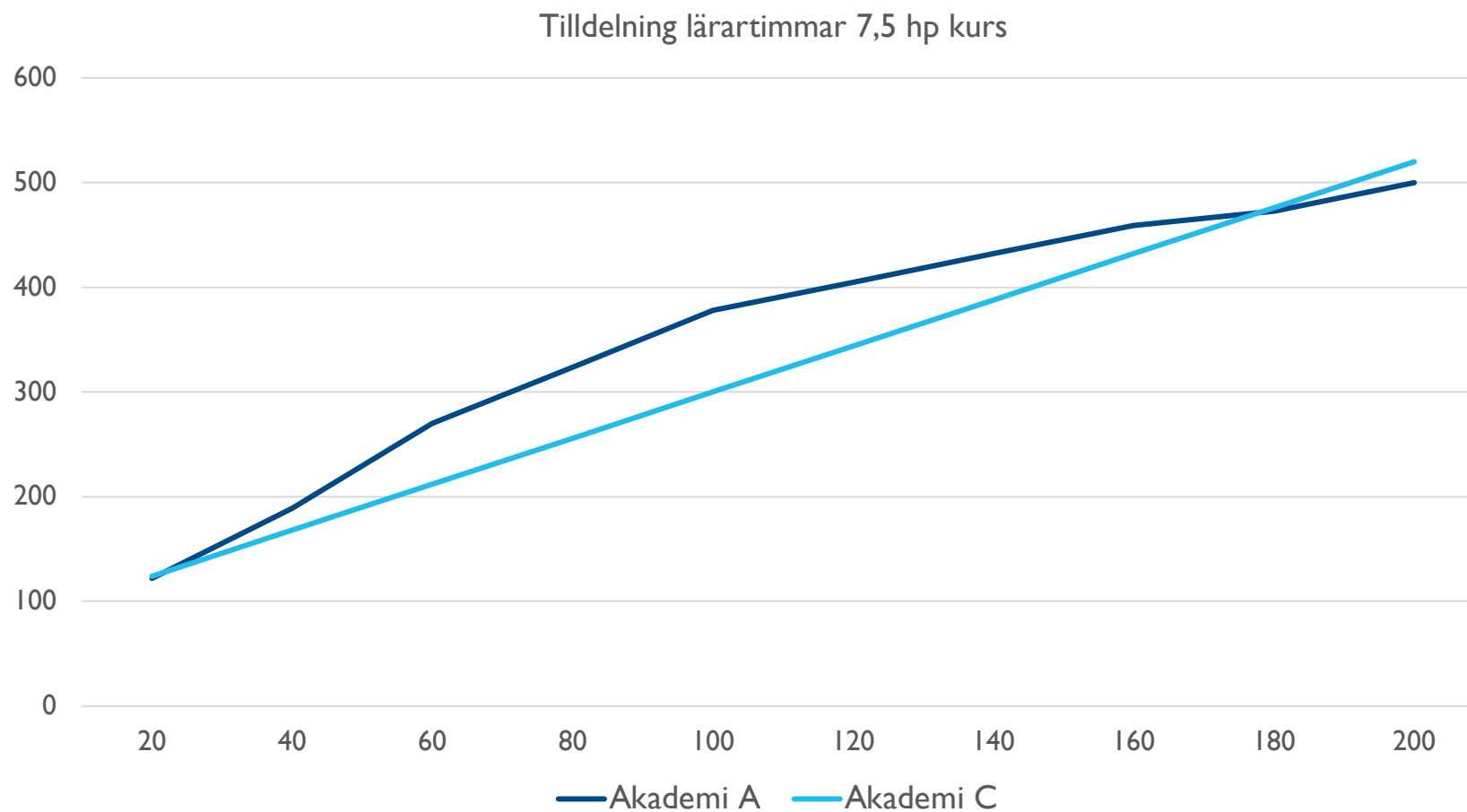
Typisk modell på akademierna på HH

Antal timmar lärartid = bas + (konstant) x (antal hst)

Tilldelning av lärartimmar hum/sam/ekon (alla har samma prislapp)

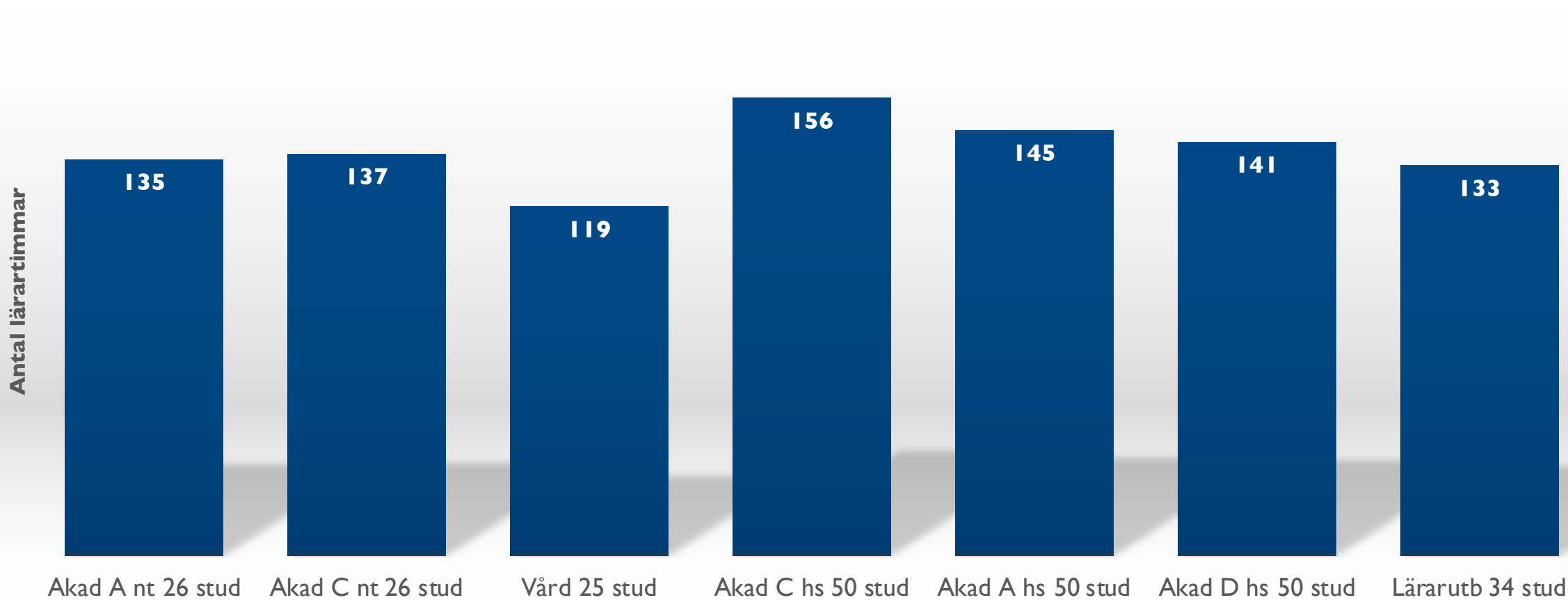

Tilldelning lärartimmar naturvetenskap/teknik (samma prislapp)

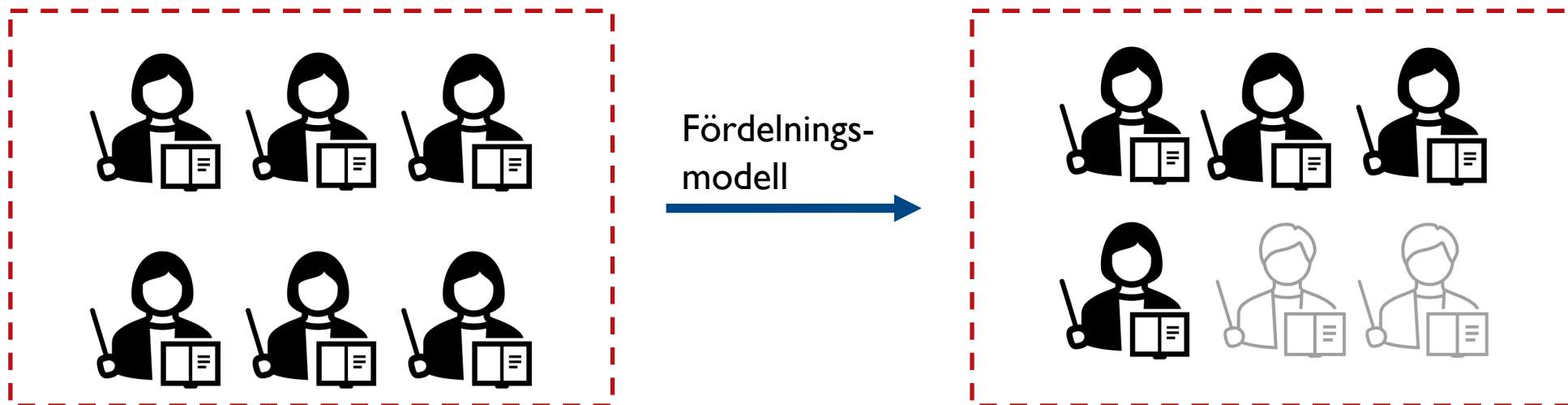

Lärartimmar 7,5 hp kurs, samma ekonomiska ersättning (ext & int prislappar)

Lärartimmar

Modellerna kan leda till att lärarresursen inte utnyttjas optimalt

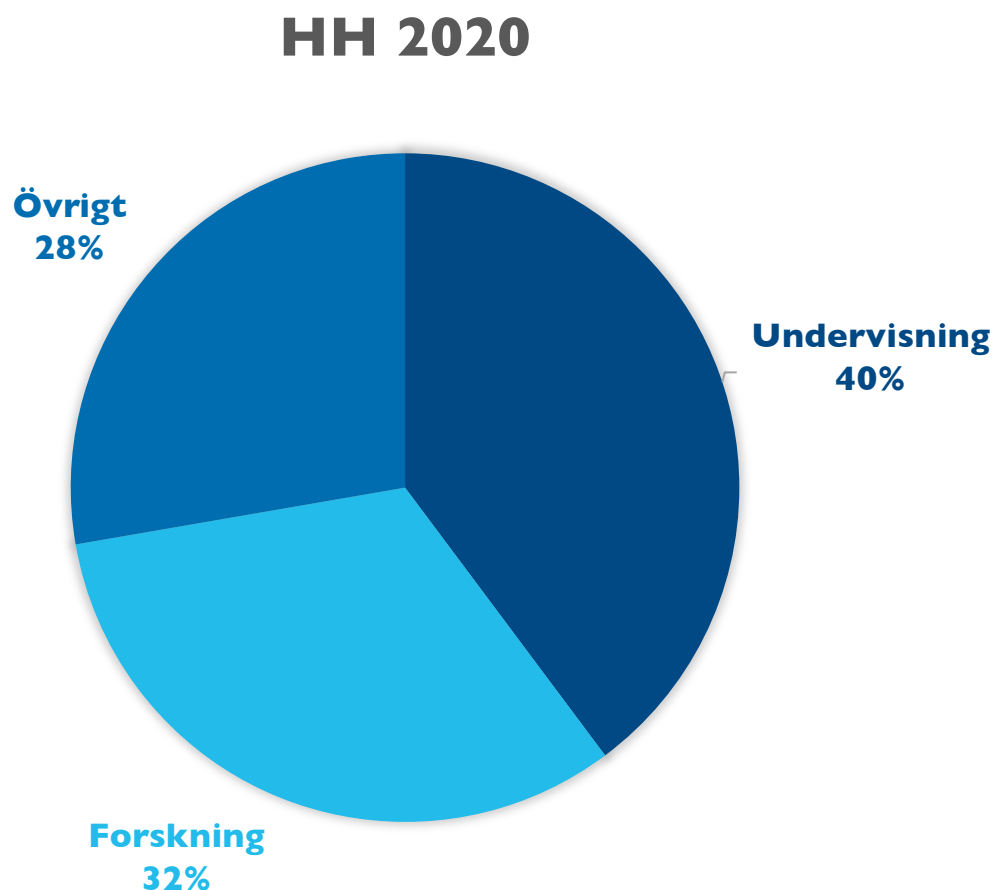

Tillgänglig lärarresurs
inom utbildning

Utnyttjad lärarresurs
inom undervisning

**Dessutom ger de olika förutsättningar
för lärare på olika delar av högskolan**

Vad utgör ”Övrigt”?

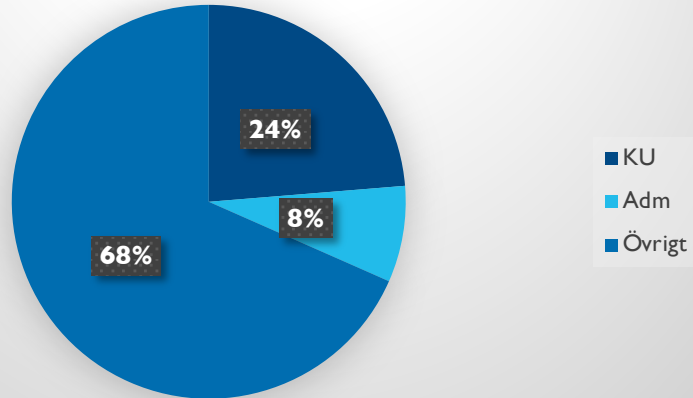

- Ledningsuppdrag (programansvar, forskningsledare, prefekt, studierektor mm)
- Kompetensutveckling
- Verksamhetsutveckling (programutveckling, forskningsutveckling, samverkan, internationalisering mm)
- Kvalitetssäkringsarbete
- Administration
- Forskarutbildning för egna lärare
- Söka externa medel
- Möten
- Externa uppdrag
-

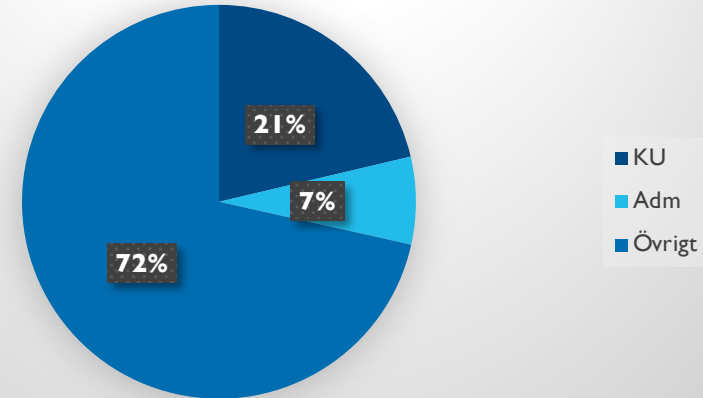
Tid för ”Övrigt” behövs, men hur mycket?

Övriga arbetsuppgifter

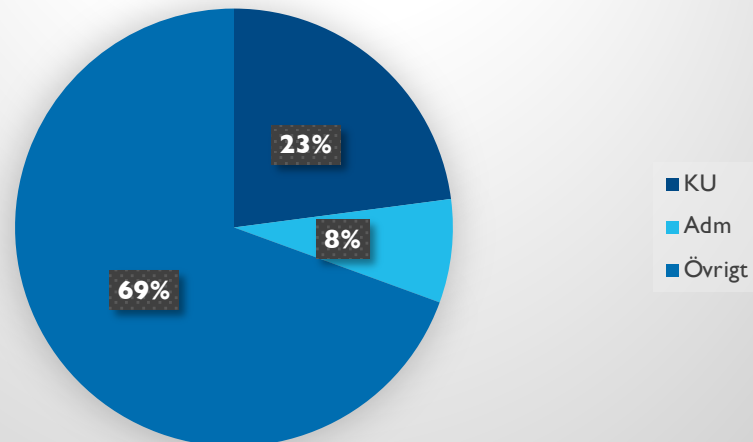
Akademi A

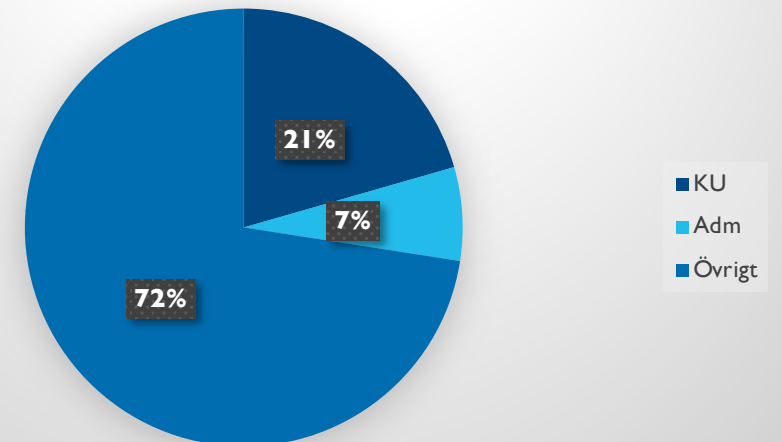
Akademi B

Akademi C

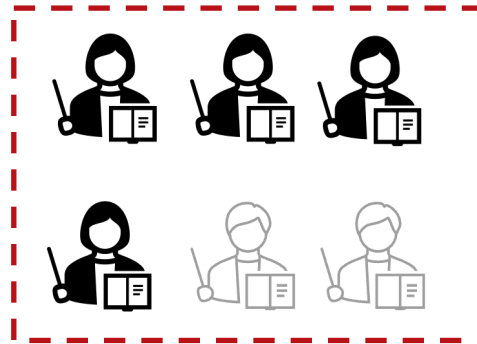
Akademi D

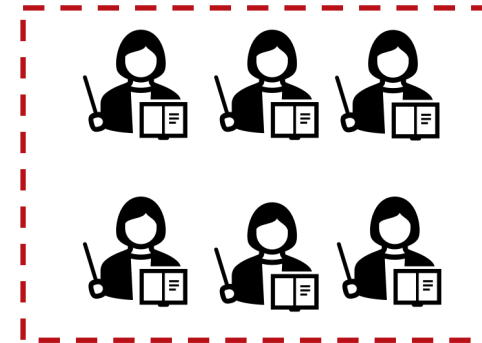
Undervisningseffektivitet

Undervisningseffektivitet

=

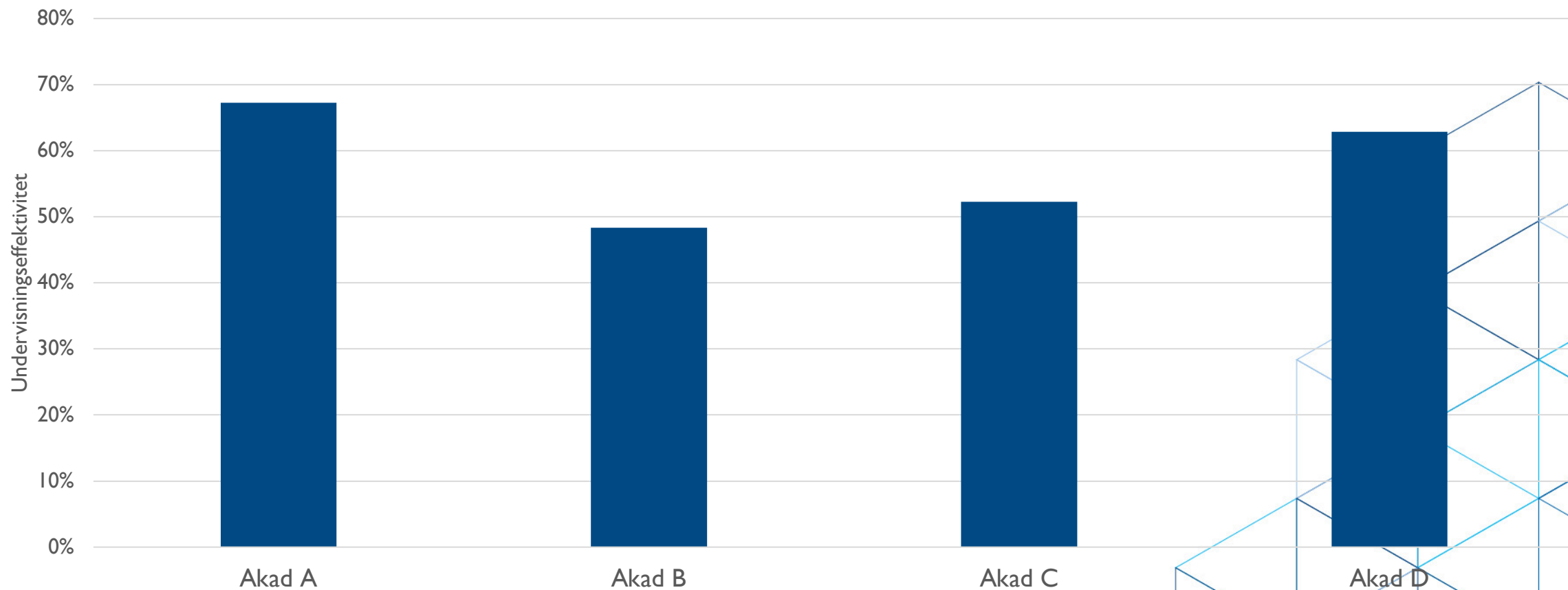
Utnyttjad lärarresurs
inom undervisning

Tillgänglig lärarresurs
inom utbildning

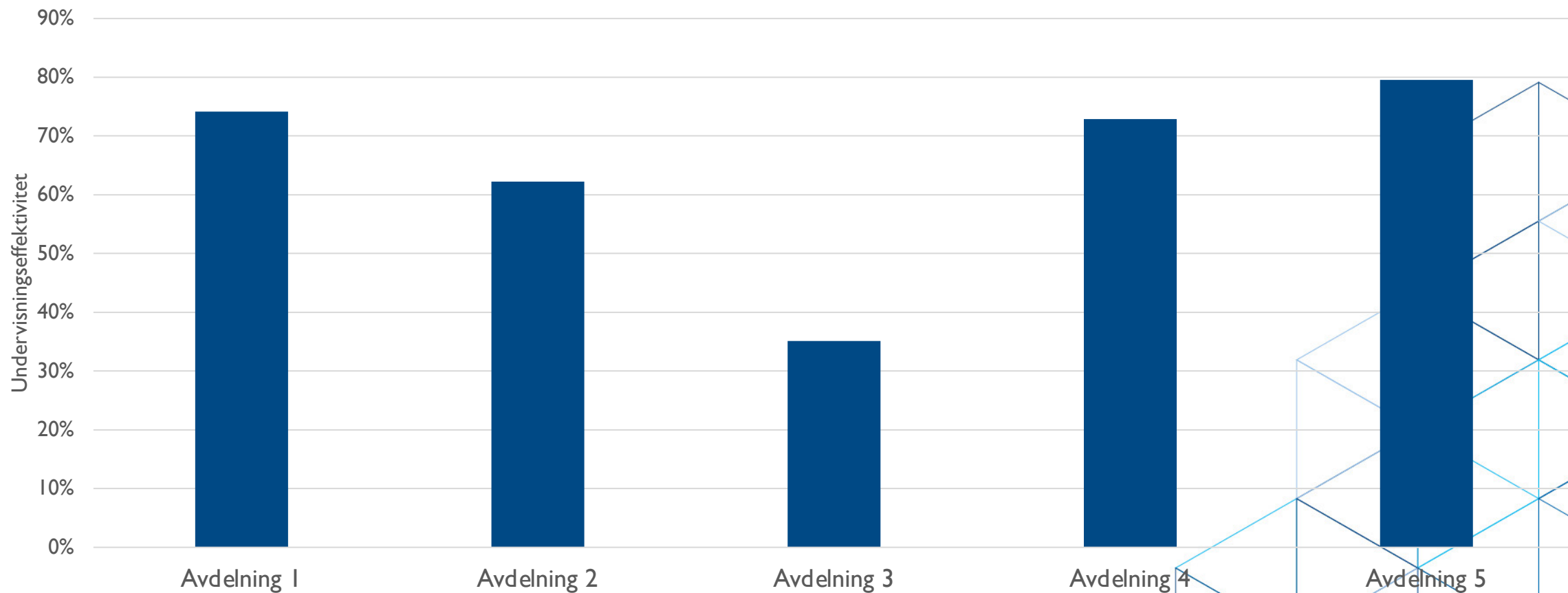
Undervisningseffektivitet 2021

Kvot mellan utnyttjad lärarresurs i undervisning och tillgänglig lärarresurs i utbildning

Undervisningseffektivitet på avdelningsnivå inom en akademi

Undervisn effektivitet inkl KU o adm

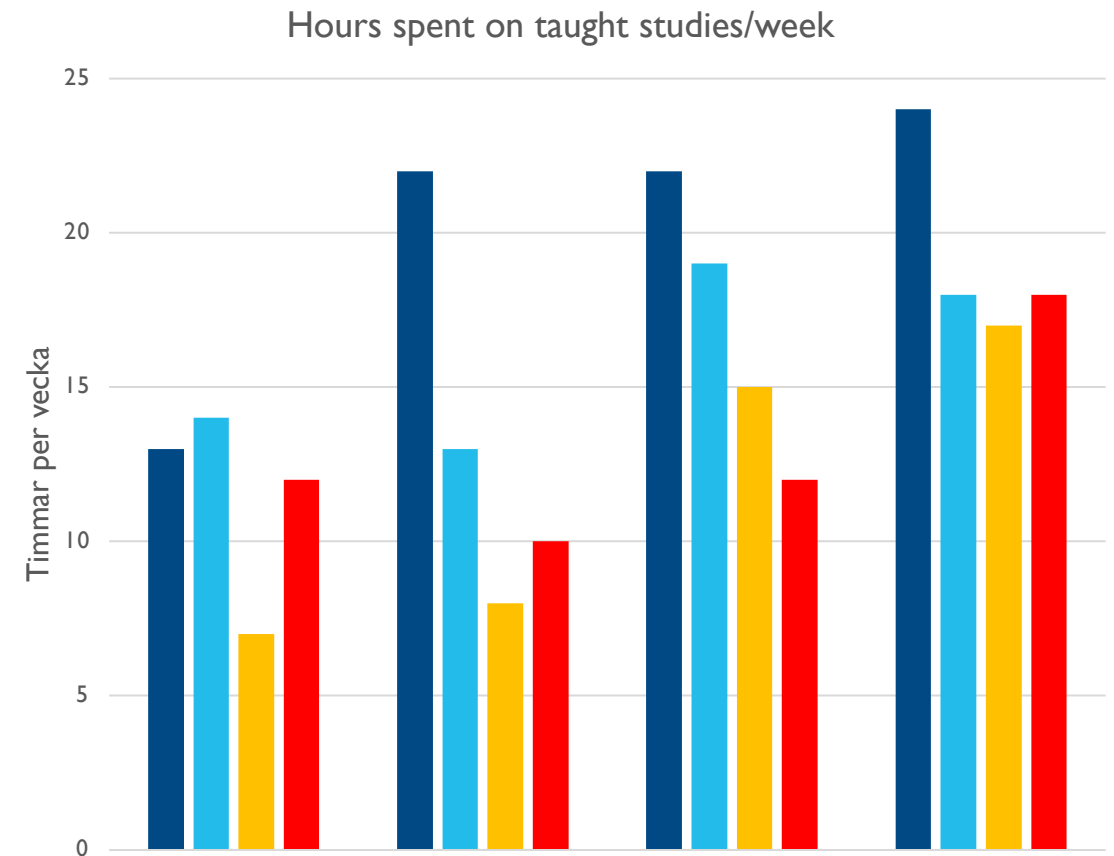
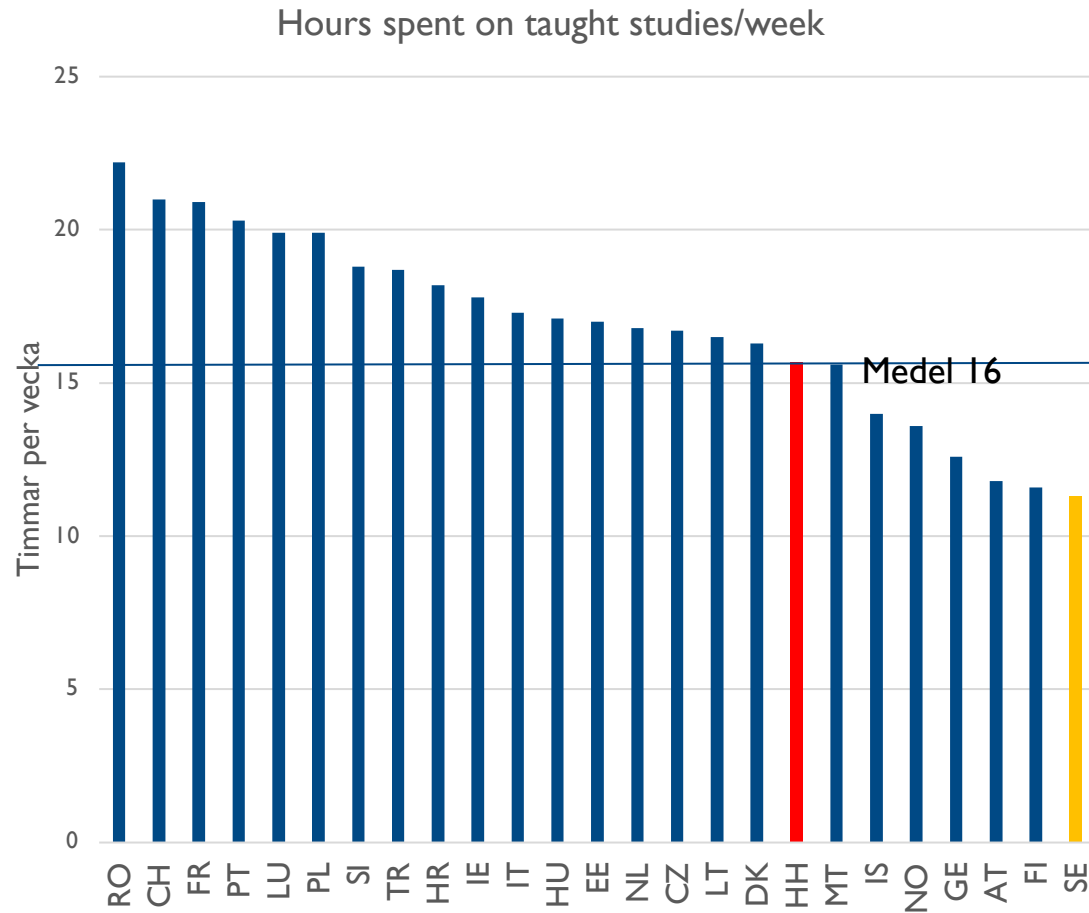

Åtgärder på HH för att öka undervisningseffektiviteten

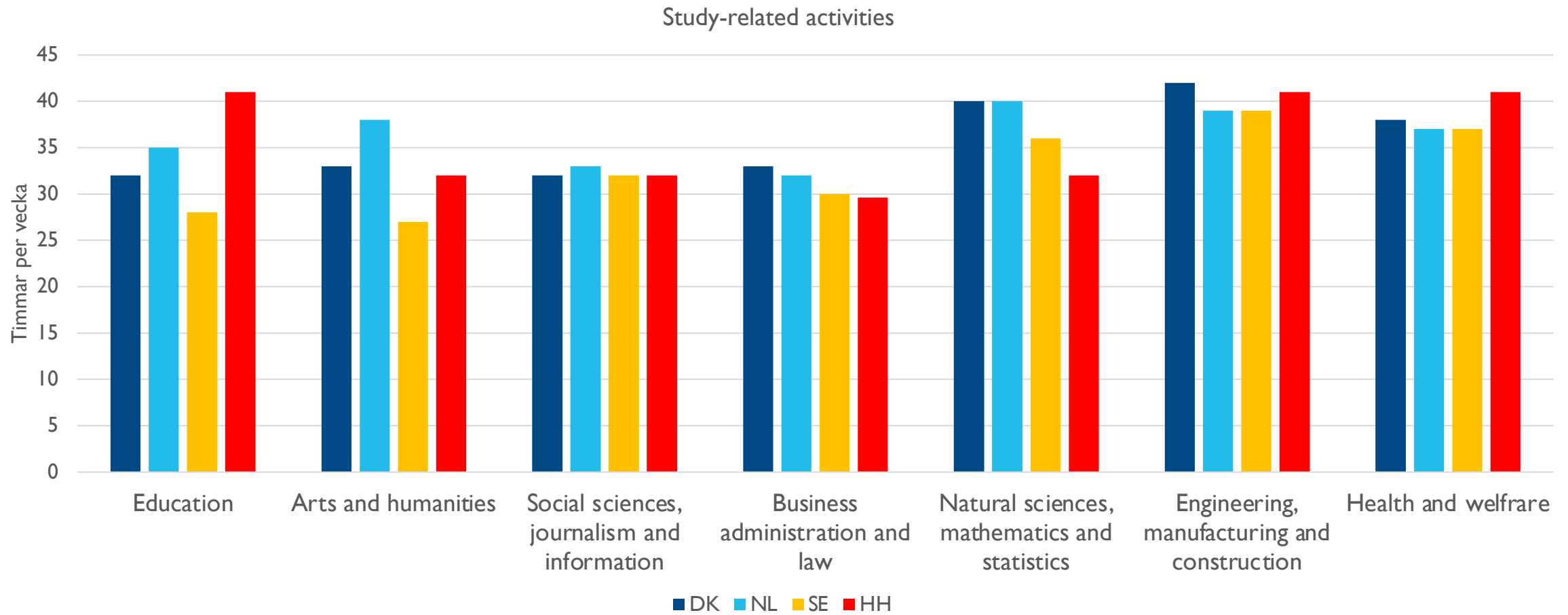
- Uppdrag att öka lärartid och lärarledd undervisningstid, samt se över fördelningsmodeller av lärartid. Gavs första gången 2018.
- Framtagande av data för att analysera effektiviteten
- Nytt arbetstidsavtal: Administrativ tid tas bort och kompetensutvecklingstiden minskas. Ger en ökning av tiden för undervisning med ca 10%. Gäller 2023-
- Rektorsbeslut om minimum 150 timmar lärartid och 50 timmar lärarledd tid på grundprogram åk 1 och 2 och fristående kurs. Fr o m ht 2022 och 2023.
- Uppdrag till Högskolepedagogiskt centrum kring olika examinationsformer.

Antalet lärarledda timmar på HH ht 2022

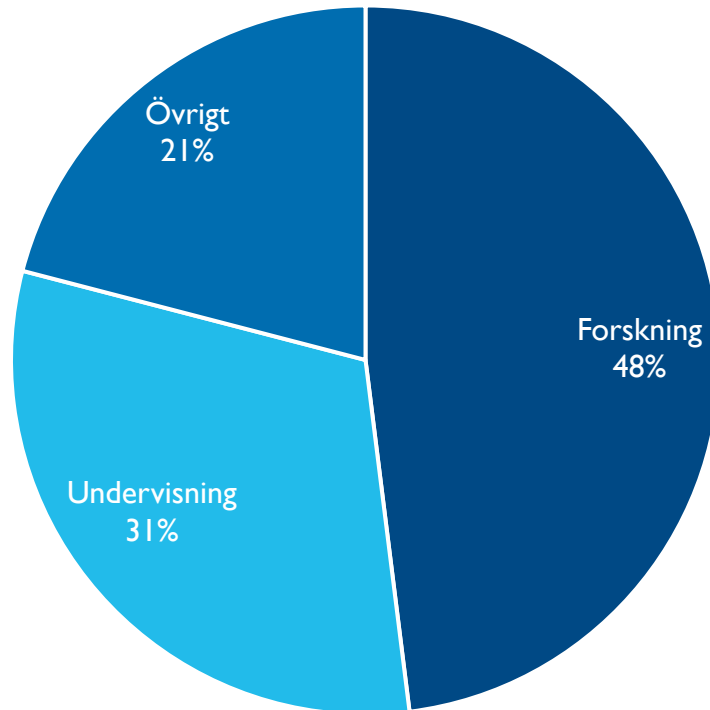
Tid ägnad åt studier per vecka

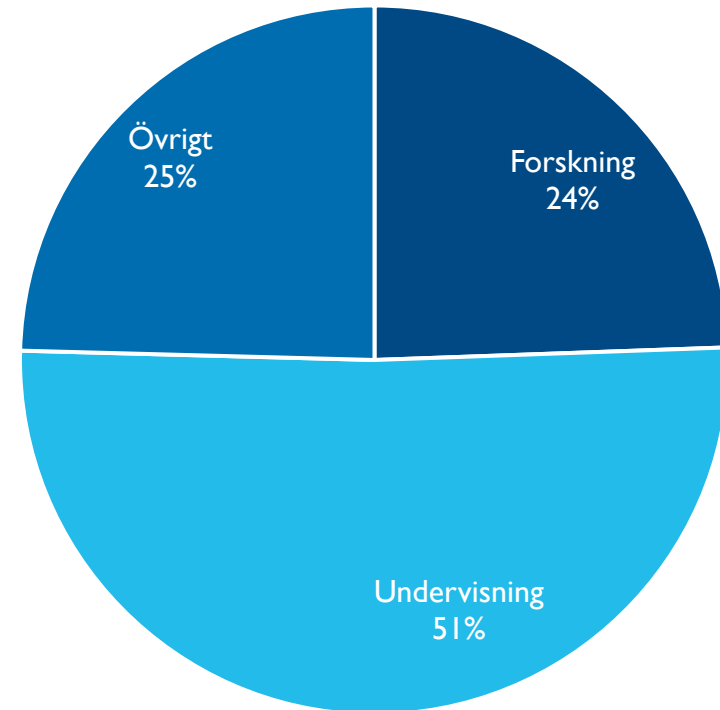
Nationell utblick

Arbetstidens fördelning forskande och undervisande personal (SCB 2017-2021)

Universitet

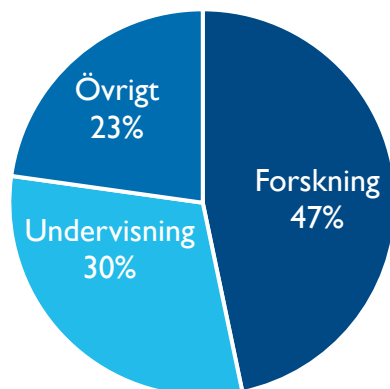

Högskolor

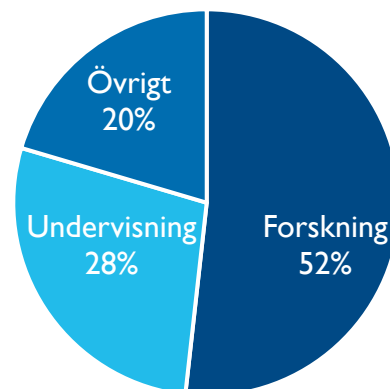

Arbetstidens fördelning stora breda universitet

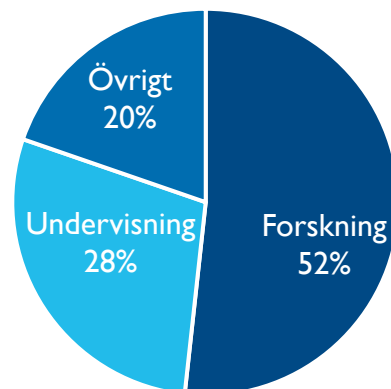
Göteborgs universitet

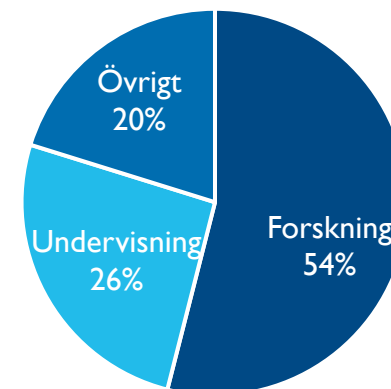
Lunds universitet

Stockholms universitet

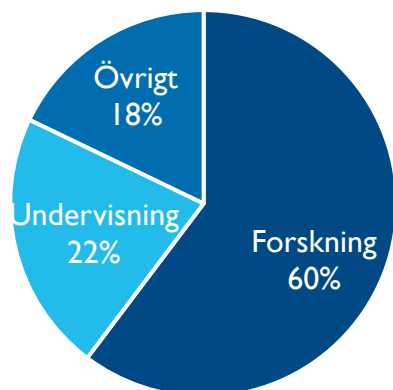

Uppsala universitet

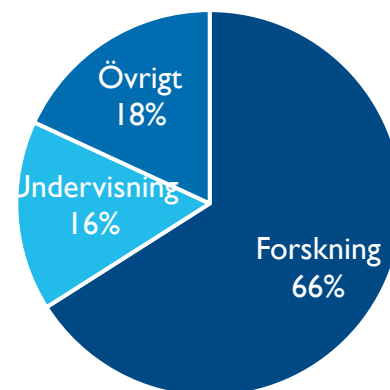

Arbetstidens fördelning stora specialiserade universitet

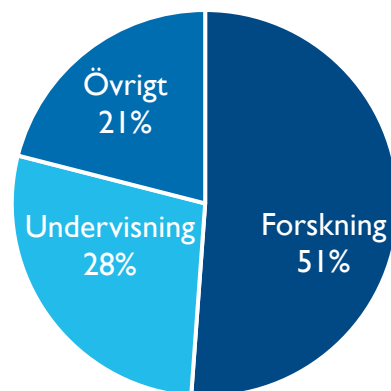
Chalmers tekniska högskola

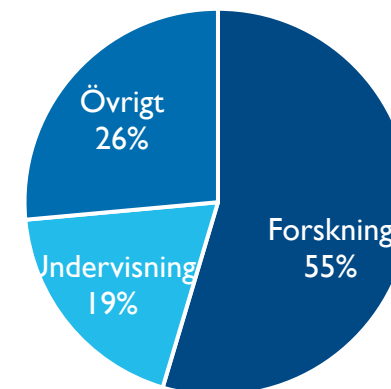
Karolinska insitutet

Kungliga tekniska högskolan

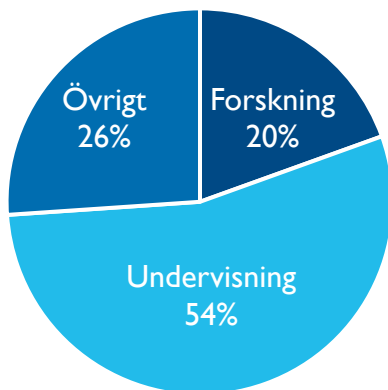

Sveriges lantbruksuniversitetet

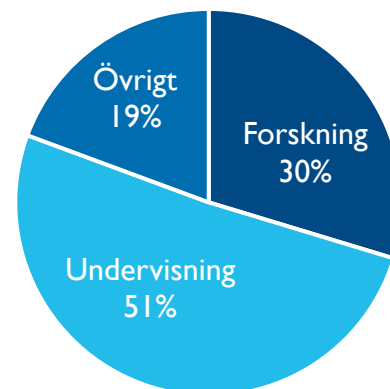
Arbetstidens fördelning nya universitet och högskolor

Högskolan i Borås

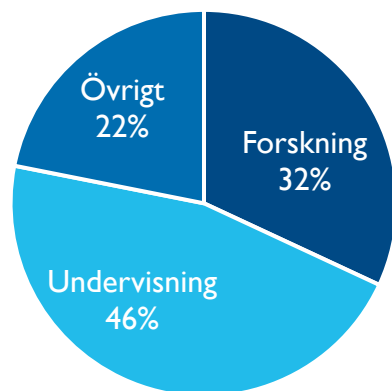

Från SCB 2017-2021

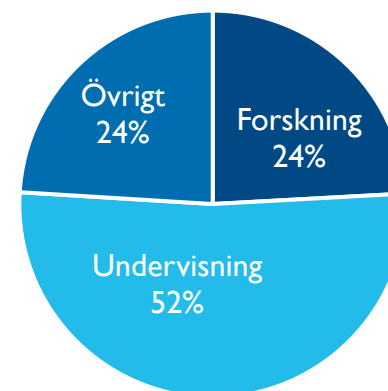
Linnéuniversitetet

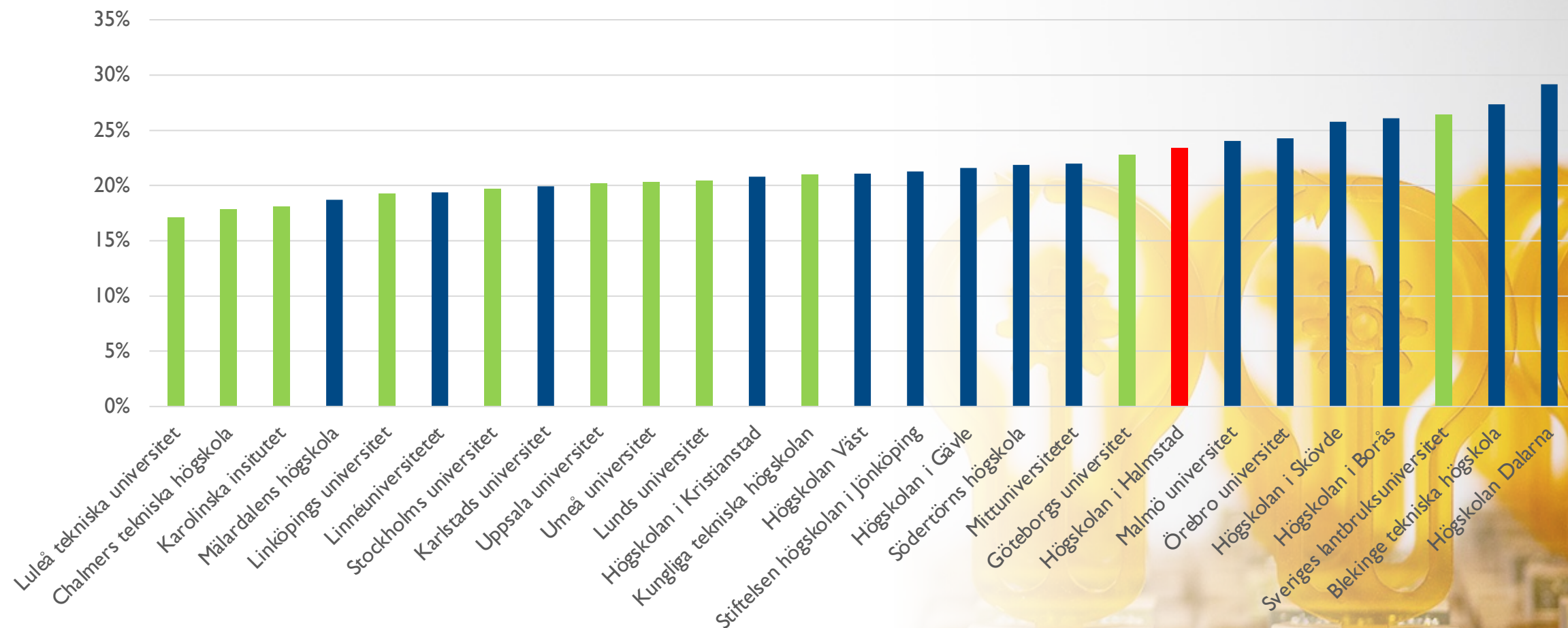
Södertörns högskola

Malmö universitet

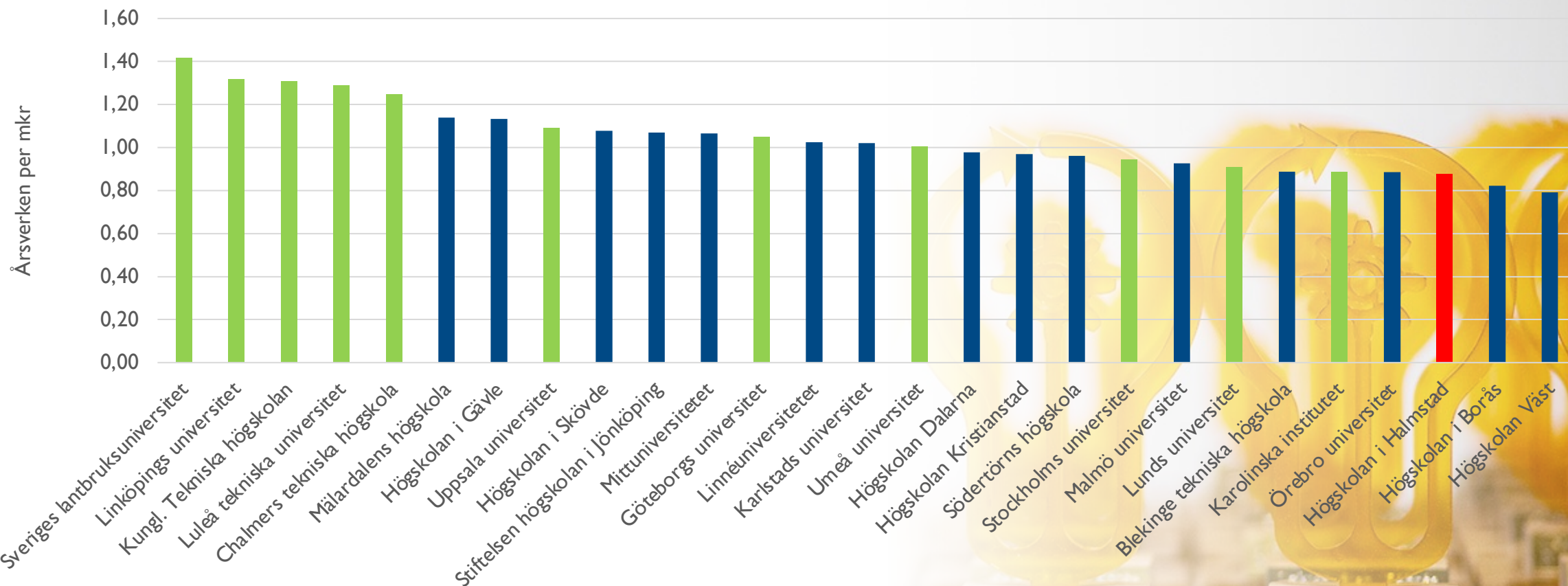

Andel tid på övriga arbetsuppgifter

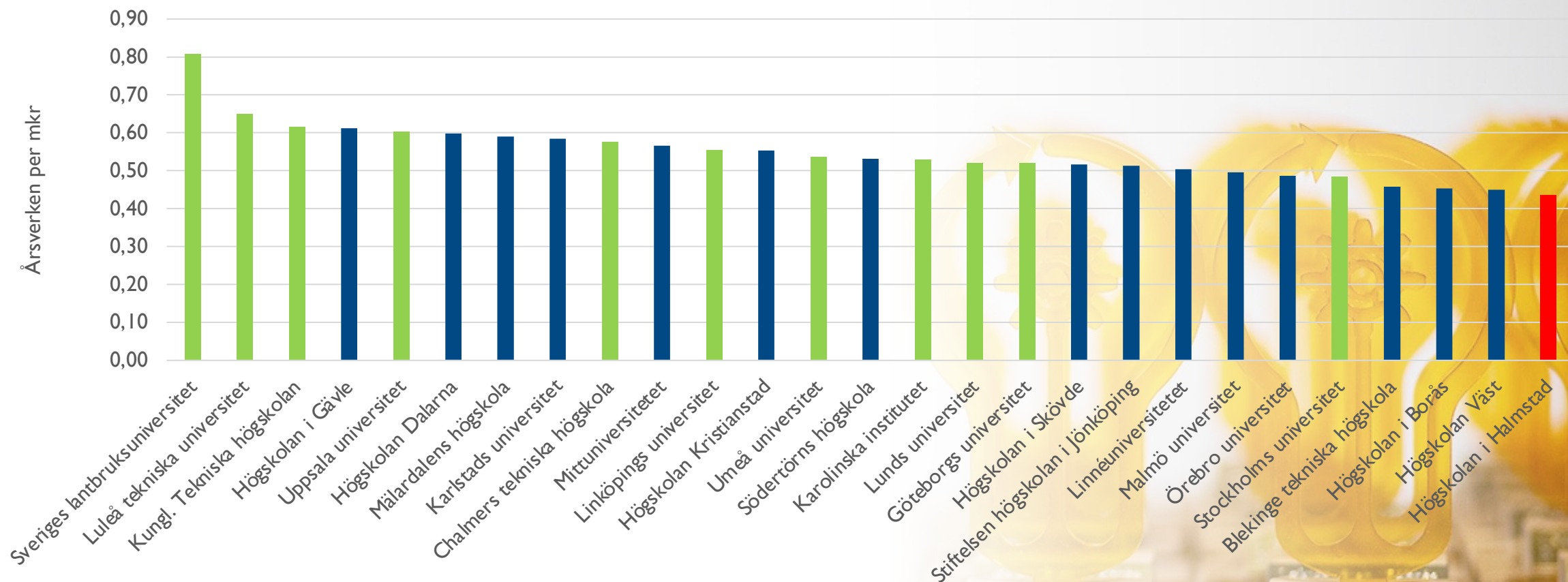
Undervisningseffektivitet exkl indirekta kostnader

Årsverken undervisning per mkr utbildningskostnader exkl indirekta kostnader utbildning

Undervisningseffektivitet inkl indirekta kostnader

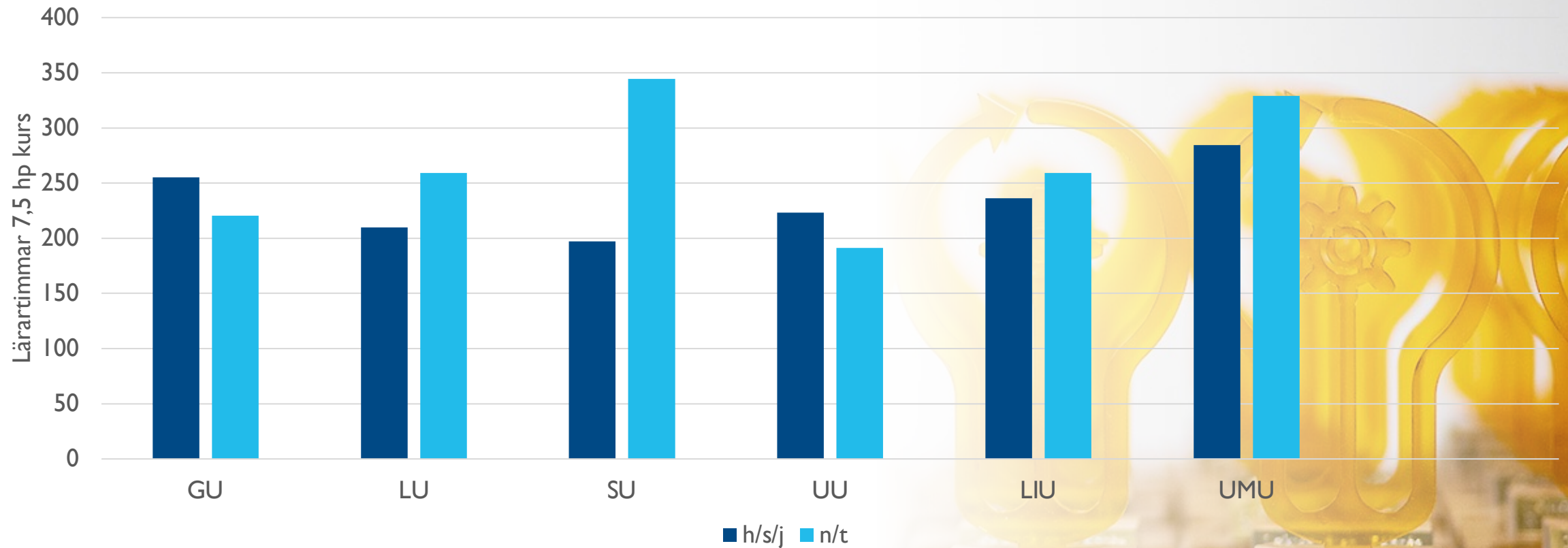
Årsverken undervisning/mkr utbildningsmedel inkl indirekta kostnader utbildning

Undervisningseffektivitet på kursnivå – nationell utblick

Undervisningseffektivitet på kursnivå

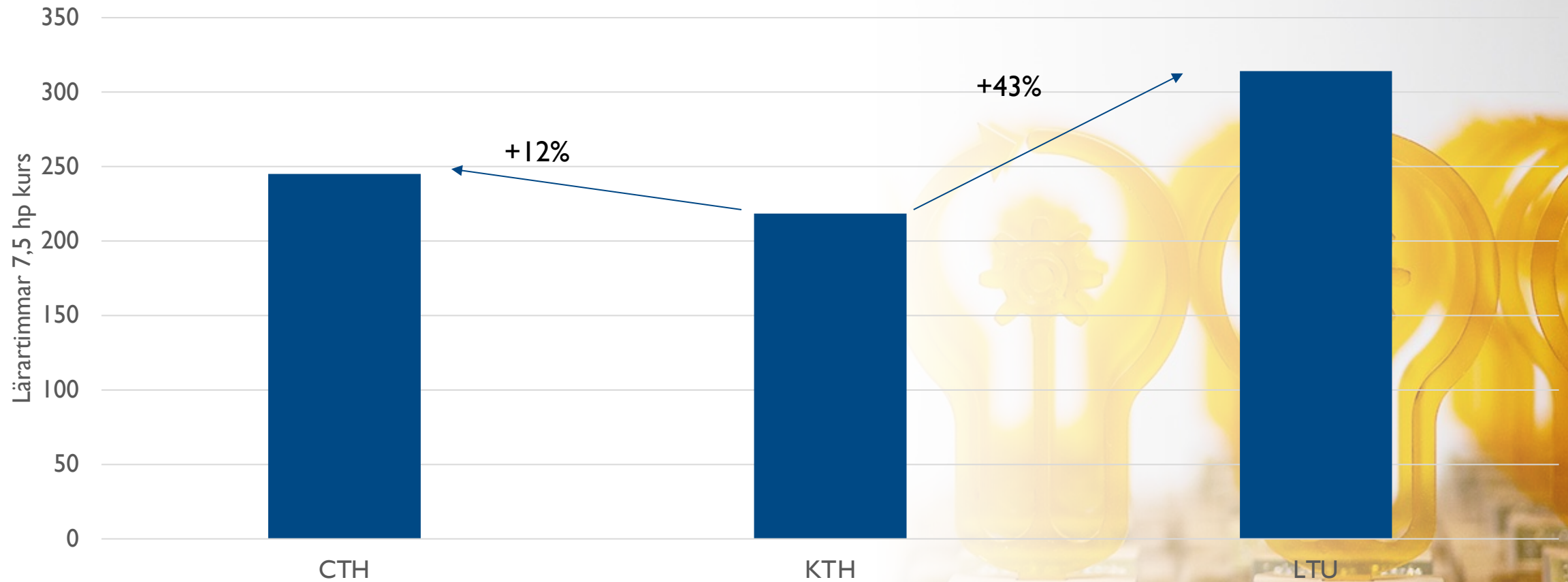
Lärartimmar i genomsnitt på 7,5 hp kurs med samma ekonomiska förutsättning i nationella prislappar 2019
(h/s/j 50 studenter, n/t ca 26 studenter, faktisk hpr. Data från SCB och UKÄ).

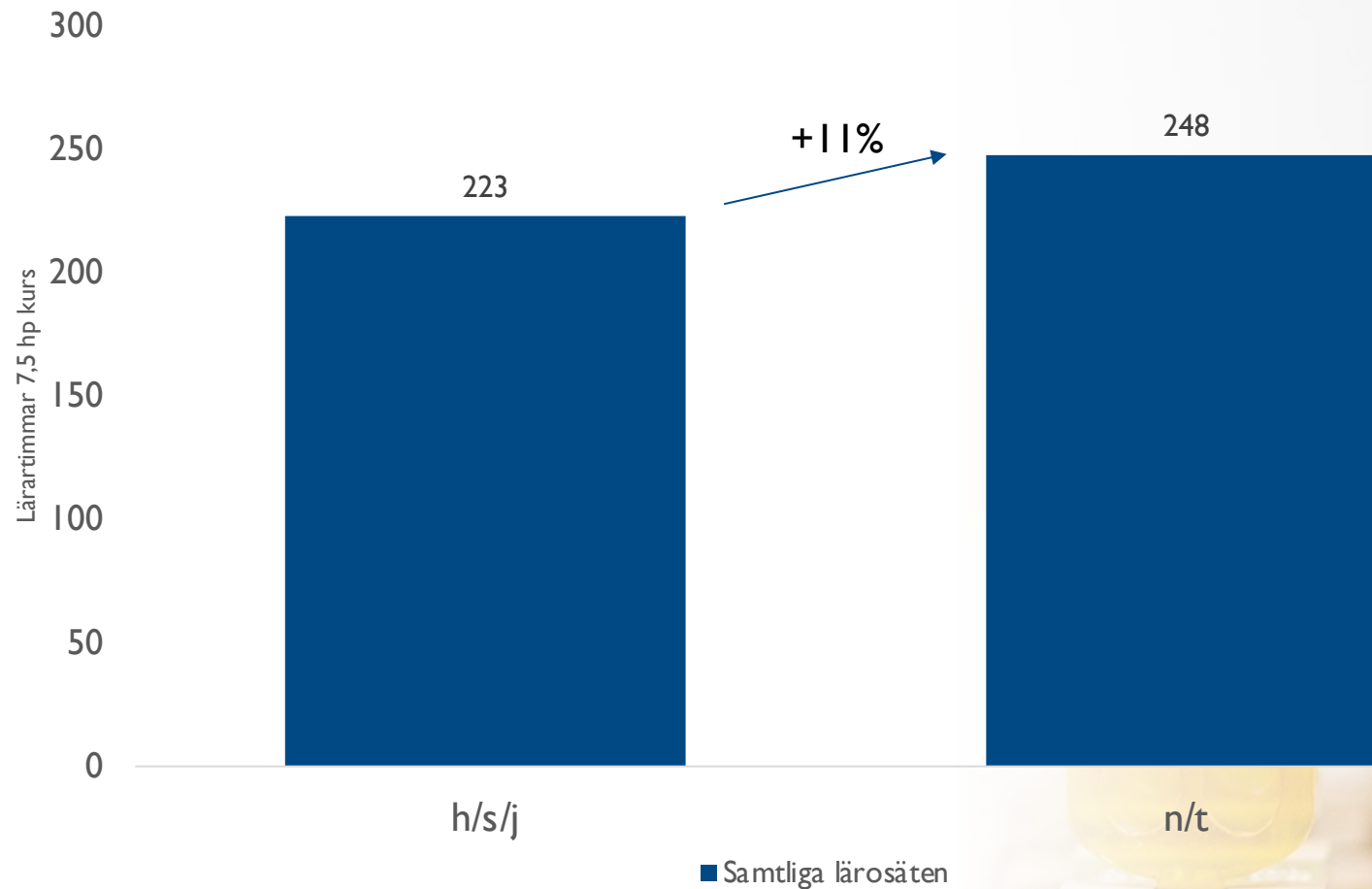
Relativt stor variation mellan lärosätena!

Undervisningseffektivitet på kursnivå

Lärartimmar i genomsnitt på en 7,5 hp kurs inom teknik (faktisk hpr)

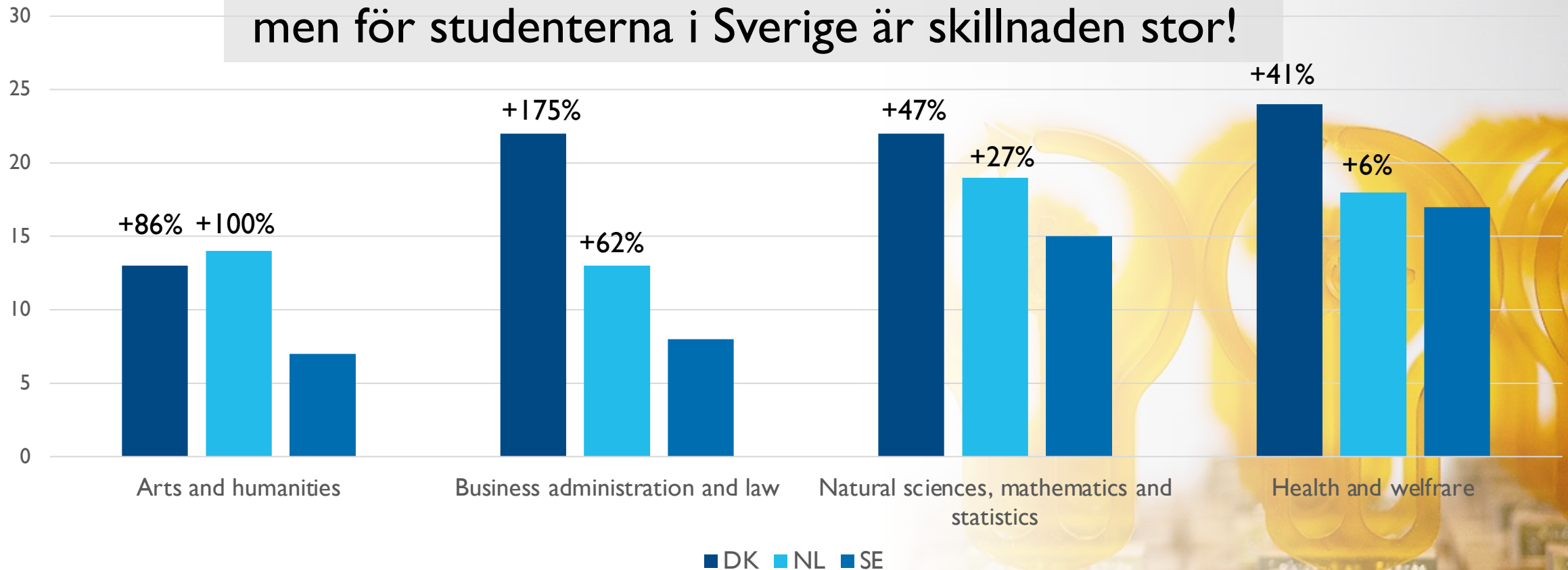
Undervisningseffektivitet på kursnivå

Lärartid för en 7,5 hp kurs med samma ekonomiska förutsättningar

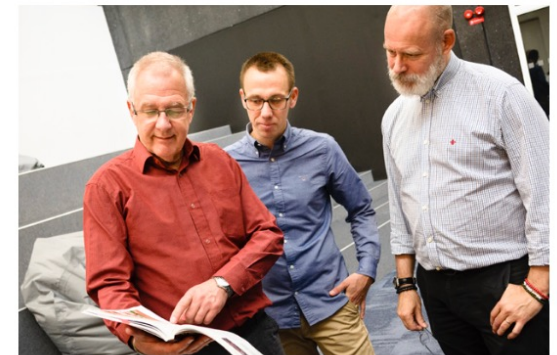
Lärrarledd undervisning per vecka

h/s/j och n/t har ganska lika tilldelning av lärartid, men för studenterna i Sverige är skillnaden stor!

Några slutsatser

- God potential för att förbättra lärares tidsanvändning → högre undervisningseffektivitet
- Behöver förändra såväl system som lärares ”kultur” särskilt inom hum/sam/ekon
- Behövs flera olika insatser
- Behövs tålamod och tid för diskussion och förankring
- Jämförelser i form av kvantitativa data ofta nödvändiga för förståelse och acceptans
- Behövs att rektor och dekaner (eller motsv) är engagerade och vill samma sak

Tack för uppmärksamheten!